

SPIS TREŚCI

PRZEDMOWA	13
1. 19 IX 1908. <i>O pomoc szkole dla gospodyń wiejskich w Szywałdzie</i>	16
2. 23 IX 1908. <i>O dostarczanie ludności soli dobrej jakości</i>	17
3. 17 X 1908. <i>W sprawie kosztów leczenia ubogich i ich rodzin w szpitalach krajowych i zagranicznych</i>	19
4. 21 X 1908. <i>W sprawie pomocy dla włości rentowych</i>	21
5. 23 X 1908. <i>Poprawki do sprawozdania komisji administracyjnej w sprawie ustawy łowieckiej</i>	24
6. 27 X 1908. <i>Głos w dyskusji nad budżetem krajowym na rok 1908/1909</i>	26
7. 27 X 1908. <i>O pomoc dla ludności wiejskiej dotkniętej klęską powodzi</i>	28
8. 29 X 1908. <i>O zmianę niektórych przepisów budowlanych</i>	30
9. 31 X 1908. <i>O poprawę dróg krajowych</i>	31
10. 31 X 1908. <i>W dyskusji nad budżetem krajowym na rok 1908/1909</i>	34
11. 3 XI 1908. <i>O potrzebie kształcenia kobiet wiejskich</i>	37
12. 3 XI 1908. <i>O poprawę hodowli bydła</i>	39
13. 3 XI 1908. <i>O ustawie wodnej</i>	41
14. 20 IX 1909. <i>Głos nad projektem reformy wyborczej</i>	44
15. 23 IX 1909. <i>O otwarcie przystanku kolejowego w Woli Rzędzińskiej</i>	45
16. 25 IX 1909. <i>O coroczną subwencję dla szkoły dziewcząt w Szywałdzie</i>	47
17. 12 X 1909. <i>W dyskusji nad budżetem na rok 1909/1910</i>	48
18. 14 X 1909. <i>O traktatach handlowych</i>	51
19. 16 X 1909. <i>Głos w dyskusji nad powołaniem stałej komisji sejmowej do spraw reformy wyborczej</i>	53

20.	15 I 1910. W dyskusji nad budżetem na rok 1909/1910.	55
21.	4 II 1910. O zniesienie opłat od bydła zarzynanego z konieczności.	64
22.	4 II 1910. O meliorację gruntów.	65
23.	7 II 1910. O funkcjonowaniu kolei rządowych	69
24.	16 II 1910. O kasach Raiffeisena	72
25.	17 II 1910. O zezwolenie gminom wiejskim pobierania opłat od wyszynku napojów spirytusowych	75
26.	19 II 1910. Jeszcze o roli kobiety wiejskiej.	78
27.	24 IX 1910. O opiekę państwa nad ubogimi i sierotami	79
28.	6 X 1910. O ulgi w podatkach dla powiatów dotkniętych zarazą pryszczycy u bydła i trzody chlewnej	81
29.	6 X 1910. O pomoc dla powiatów dotkniętych plagą myszy.	82
30.	12 X 1910. O warunkach życia i pracy nauczycieli	83
31.	17 X 1910. O reformę prawa wyborczego.	86
32.	3 XI 1910. Wniosek o wstrzymanie egzekucji podatkowych w powiatach dotkniętych zarazą bydła	91
33.	11 XI 1910. O stosunkach krajowych, z okazji dyskusji nad budżetem na rok 1911.	92
34.	19 X 1911. Interpelacja posła Witosa i tow[arzyszy] do J[ego] Ekscelencji Pana Ministra Skarbu w sprawie ściągania opłat od maszyn rolniczych i kieratów w gospodarstwach włościańskich, wymierzanych przez Zakład ubezpieczenia robotników od wypadków dla Galicji i Bukowiny we Lwowie	100
35.	31 X 1911. Nad trumną księdza Stanisław Stojałowskiego	101
36.	18 I 1914. O przyczynach rozbitcia ruchu ludowego. Przemówienie na wiecu w Brzozowie	103
37.	14 II 1914. O zmianę niektórych postanowień ordynacji wyborczej	105
38.	14 II 1914. Wniosek nagły posła Witosa i tow[arzyszy] w sprawie akcji ratunkowej z powodu tegorocznych klęsk elementarnych	110
39.	16 II 1914. O konieczności budowy szkół.	112
40.	16 II 1914. O pomoc państwa dla gospodarstw dotkniętych klęskami elementarnymi	114
41.	21 II 1914. O emigracji zarobkowej	116

42.	24 II 1914. O złym stanie oświaty	119
43.	24 II 1914. Jeszcze o oświacie ludowej	121
44.	26 II 1914. O złym stanie dróg.	122
45.	26 II 1914. O roli Krakowa w życiu narodu	125
46.	26 II 1914. O podniesienie na wyższy poziom oświaty ludowej.	127
47.	27 II 1914. O powstrzymanie emigracji sezonowej.	128
48.	27 II 1914. O ustanowienie przystanku kolejowego w Jodłówce.	132
49.	2 III 1914. W debacie nad budżetem na rok 1914	133
50.	3 III 1914. O poprawę bytu nauczycieli	148
51.	20 II 1915. W obronie czci polskiego narodu	151
52.	16 VI 1917. Gehenna ludności wiejskiej	154
53.	Sierpień 1917. W sprawie polskiej.	158
54.	22 II 1919. Ludowcy i chłopcy wobec odzyskanej niepodległości	161
55.	27 II 1919. Rola armii	176
56.	28 II 1919. O zaopatrzeniu ludności w drzewo budowlane	178
57.	5 III 1919. W sprawie rzekomego układu między Ukrainą a ententą	180
58.	7 III 1919. W sprawie pogwałcenia immunitetu poselskiego	182
59.	26 III 1919. O sojuszach Polski z państwami sprzymierzonymi.	185
60.	11 IV 1919. O gospodarce zbożowej.	187
61.	15 V 1919. O rozruchach w kilku powiatach Małopolski	192
62.	16 V 1919. O lichwie przy sprzedaży trawy na łąkach i nieskoszonej koniczynie .	194
63.	27 V 1919. O zaopatrzeniu dla inwalidów wojennych, wdów i sierot po poległych żołnierzach	197
64.	27 V 1919. W dyskusji nad projektem ustawy o przedłużeniu służby wojskowej rocznikom 1896–1899	199
65.	3 VI 1919. O pomoc w zbożu na zasiew i ziemniaków dla terenów objętych powodzią	200
66.	6 VI 1919. O reformie rolnej.	202
67.	25 VI 1919. O stosunku chłopów i ludowców do religii i księży.	211
68.	31 VII 1919. Uwagi do ratyfikacji traktatu pokojowego pomiędzy mocarstwami sprzymierzonymi a Niemcami.	215

69.	3 X 1919. Sytuacja wewnętrzna w kraju	220
70.	25 XI 1919. Ostra krytyka rządu Ignacego Paderewskiego	232
71.	13 II 1920. Uzasadnienie wniosku Sejmowej Komisji Rolnej w sprawie przyznania kredytów na zagospodarowanie odłogów	245
72.	18 II 1920. O traktowanie rolnictwa na równi z innymi dziedzinami gospodarki. . .	247
73.	24 II 1920. Przeciwno poniżającym kobiety badaniom przez wojskowe komisje lekarskie	256
74.	16 III 1920. Uprawa ugorów zapobiegnie klęsce głodu.	258
75.	19 III 1920. Konieczna opieka rządu nad emigrantami i reemigrantami	260
76.	11 V 1920. W sprawie realizacji uchwały Sejmu o reformie rolnej z dnia 10 lipca 1919 r.	266
77.	24 VII 1920. Program Rządu Obrony Narodowej	269
78.	3 VIII 1920. Przemówienie podczas uroczystego posiedzenia Rady miasta Lwowa .	272
79.	23 VIII 1920. Przemówienie na wiecu chłopskim w Tarnowie	274
80.	7 IX 1920. O konieczności łączenia się dzielnic	277
81.	7 IX 1920. O traktowaniu Niemców zamieszkujących ziemie polskie	278
82.	18 IX 1920. Źródła sukcesu w wojnie polsko-bolszewickiej	279
83.	24 IX 1920. O zwycięstwie nad bolszewikami i stanie państwa.	280
84.	5 X 1920. Odpowiedź na zarzuty posła księdza Kazimierza Lutostawskiego . . .	289
85.	7 X 1920. Informacja o stanie rokowań polsko-sowieckich	290
86.	14 X 1920. Sprawa Wilna i Wileńszczyzny.	291
87.	22 X 1920. Przedłożenie ustawy o ratyfikacji umowy o pokoju preliminarzym i rozejmie zawartym w Rydze	293
88.	23 XI 1920. Informacja prezydenta Rady Ministrów o stanie rokowań pokojowych z Rosją.	296
89.	27 I 1921. O stanie państwa, aktualnych pracach rządu i zamierzeniach na przyszłość	298
90.	22 II 1921. Replika w dyskusji nad wotum zaufania dla rządu.	317
91.	25 II 1921. Odpowiedź na interpelację w sprawie strajku kolejarzy	325
92.	25 II 1921. Jeszcze w sprawie strajku kolejarzy.	328
93.	11 III 1921. W sprawie plebiscytu na Górnym Śląsku	330

94. 18 III 1921. Przemówienie w Teatrze Wielkim w Warszawie informujące o podpisaniu traktatu ryskiego.	333
95. 3 IV 1921. Przemówienie na zjeździe okręgowym PSL „Piaś” w Krakowie	335
96. 14 IV 1921. W sprawie ratyfikacji traktatu pokojowego w Rydze.	337
97. 15 VI 1921. Odpowiedź na interpelację PSL-Lewica w sprawie rzekomych pertraktacji rządu z obszarnikami o zaniechanie realizacji reformy rolnej	340
98. 10 V 1921. Stosunek rządu do III powstania śląskiego	342
99. 18 V 1921. Odpowiedź prezydenta Rady Ministrów na wystąpienie premiera brytyjskiego Lloyd'a George'a w brytyjskiej Izbie Gmin w sprawie Górnego Śląska .	346
100. 29 VII 1921. Odpowiedź premiera na interpelację w sprawie Górnego Śląska . .	354
101. 1 IX 1921. Replika w dyskusji na posiedzeniu sejmowej komisji skarbowo-budżetowej. Ostra krytyka przeciwników rządu	356
102. 16 XII 1921. Uzasadnienie wniosku klubu PSL „Piaś” o zaopatrzenie ludności w drzewo na odbudowę zniszczonych domów	361
103. 17 XII 1921. W sprawie osobistej	363
104. 28 II 1922. O prawach i obowiązkach oficerów wojska polskiego.	365
105. 31 III 1922. O dowodach osobistych.	372
106. 7 IV 1922. Prawda o spółkach drzewnych	376
107. 4 V 1922. Krytycznie o polityce zagranicznej i wewnętrznej państwa	408
108. 7 V 1922. Mowa na zjeździe ludowców w Rzeszowie	424
109. 16 V 1922. Najwyższym dobrem każdego państwa jest praworządność (Wystąpienie na zjeździe PSL „Piaś” w Poznaniu)	428
110. 16 VI 1922. Krytyka rządu Antoniego Ponikowskiego.	430
111. 4 VII 1922. Ważna rozprawa z wstecznikami. W obronie rządu Artura Śliwińskiego	437
112. 26 VII 1922. Przeciwno wnioskowi o wotum nieufności dla Naczelnika Państwa Józefa Piłsudskiego	450
113. 3 VIII 1922. Wobec przesilenia gabinetowego	452
114. 22 I 1923. Deklaracja poparcia wotum zaufania dla rządu gen. Władysława Sikorskiego	453
115. 1 VI 1923. Exposé prezesa Rady Ministrów	466

116. 8 VI 1923. Odpowiedź w Senacie na dyskusję w sprawie exposé wygłoszonego w Sejmie 1 VI 1923 r.	475
117. 15 VII 1923. Źrenica narodu i państwa.	477
118. 11 VII 1923. O sytuacji politycznej w kraju	479
119. 24 VII 1923. O stanie państwa	489
120. 9 IX 1923. O sytuacji politycznej i gospodarczej państwa i sposobach jej naprawy	490
121. 16 IX 1923. Potrzebna praca dla Polski.	497
122. 3 X 1923. O zgodzie między Polakami i mniejszościami narodowymi	499
123. 9 X 1923. O politycznym i gospodarczym położeniu państwa.	500
124. 17 X 1923. Replika na krytykę rządu	516
125. 19 I 1924. O potrzebie zmiany konstytucji	521
126. 19 I 1924. O sytuacji politycznej w kraju	523
127. 2 II 1924. O polityce wewnętrznej.	529
128. 7 IX 1924. O sprawach państwowych	531
129. 4 XI 1924. Krytycznie o stosunkach w państwie	536
130. 7 XII 1924. O polityce PSL „Piast”	553
131. 25 VI 1925. O naprawę ustroju rolnego.	574
132. 15 VIII 1925. W hołdzie Władysławowi Reymontowi.	586
133. 28 II 1926. Potrzeba czynu!	589
134. 28 XI 1926. O zamachu majowym i jego następstwach	591
135. 26 I 1927. Krytyka rządów pomajowych	601
136. 8 VII 1927. Dobro Rzeczypospolitej najwyższym prawem.	613
137. 10 VI 1928. Nie pójdziemy ani na prawo, ani na lewo.	623
138. 18 I 1931. Czy była wina?	627
139. 15 III 1931. Dokonano dzieła o historycznym znaczeniu	629
140. 28 X 1931. Największym dobrem wolna Ojczyzna	630
141. 8 I 1932. Ostatnie słowo oskarżonego	641
142. 24 I 1932. Ku czci Andrzeja Średniawskiego	647
143. 10 XII 1932. Zagajenie obrad Rady Naczelnej Stronnictwa Ludowego.	648
144. 11 XII 1932. Trzeba państwo wyrwać z rąk klik, musi ono wrócić do narodu	650

145. 30 IV 1933. <i>Polska może być potężną, gdy się oprze na chłopach</i>	654
146. 27 V 1933. <i>Wolny naród i wolne państwo jest celem naszych wysiłków</i>	656
147. 12 V 1939. <i>Jedyną naszą ostoją jest silne państwo</i>	661
148. 21 V 1939. <i>O gotowości chłopów do obrony granic Polski</i>	663
149. 29 VII 1945. <i>Zgodne działanie staje się największym przykazaniem</i>	664
INDEKS OSÓB	667

